

XXV Konferencja Redaktorów Czasopism Akademickich

Lublin był gospodarzem XXV Konferencji Redaktorów Czasopism Akademickich, która odbyła się w dniach 5-8 września br. w Lublinie. Redakcja *Gazety AMG* była reprezentowana podczas tej Konferencji przez prof. Wiesława Makarewicza oraz piszącego te słowa. Jak widać z tytułu było to jubileuszowe, już 25 spotkanie osób zaangażowanych w tworzenie prasy akademickiej. Warto w tym miejscu wspomnieć, że pierwsze tego typu spotkanie odbyło się w 1993 r. w Gdańsku, a inicjatorem tego przedsięwzięcia był dr Tadeusz Zaleski, podówczas rzecznik prasowy rektora Uniwersytetu Gdańskiego. Od tego czasu spotkania tego typu odbywają się corocznie, a ich organizacji podejmują się koleżanki i koledzy z różnych ośrodków akademickich w Polsce. Gdańsk gościł redaktorów prasy akademickiej ponownie w roku 2010, a głównym organizatorem spotkania był ówczesny redaktor naczelny naszego czasopisma prof. Wiesław Makarewicz. Obecne spotkanie organizowane było wspólnie przez Fundację Forum Akademickie i redakcję miesięcznika *Forum Akademickie* wraz z Urzędem Miasta Lublin, Uniwersytetem Marii Skłodowskiej-Curie, Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II, Politechniką Lubelską, Uniwersytetem Medycznym oraz Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie. *Spiritus movens* całego przedsięwzięcia był redaktor naczelny *Forum Akademickiego* Piotr Kieraciński. Znamienny był tytuł tego spotkania, który brzmiał: *Między drukiem a siecią*. Był to zresztą przyczynek do ogólnej dyskusji na temat miejsca i formy istnienia prasy akademickiej. Konferencja rozpoczęła się od spotkania z reprezentantami władz miasta oraz czołowych uczelni Lublina. Była to niezmiernie ciekawa i pouczająca część konferencji. W każdej z prezentowanych uczelni występował reprezentant ścisłego kierownictwa przedstawiając najważniejsze informacje dotyczące swojej społeczności akademickiej. Następnie reprezentant młodej kadry naukowej charakteryzował aktualne innowacyjne problemy badawcze, którymi zajmuje się obecnie dana jednostka. Należy podkreślić, że środowisko akademickie Lublina jest bardzo liczne i zróżnicowane. Łącznie w piętnastu uczelniach wyższych studiuje w Lublinie ponad sześćdziesiąt tysięcy studentów. Pod względem liczby studentów Lublin mieści się w czołówce miast w Polsce. Warto przypomnieć, że w tym mieście funk-

cjonują cztery szkoły wyższe o charakterze uniwersyteckim. Należą do nich Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie, Uniwersytet Przyrodniczy oraz Uniwersytet Medyczny. Na dodatek Lublin zajmuje jedno z pierwszych miejsc, jeśli chodzi o umiędzynarodowienie społeczności studenckiej. Dużą grupę stanowią studenci pochodzący z Ukrainy i Białorusi, ale można spotkać także studentów z wielu innych krajów i kontynentów. Czołową pozycję wśród uczelni lubelskich w tym zakresie ma Uniwersytet Medyczny w Lublinie, który pod tym względem zajmuje także jedno z poczesnych miejsc wśród polskich uczelni medycznych. Niezwykle ważna jest ogromnie pozytywna rola, jaką odgrywają w rozwoju środowiska akademickiego władze miasta oraz regionu południowo-wschodniego. Doceniając bowiem jego wagę kulturotwórczą wspomagają one wiele inicjatyw inwestycyjnych umożliwiających unowocześnienie bazy poszczególnych uczelni. Po tym spotkaniu przyszła pora na sesję merytoryczną związaną z życiem codziennym prasy akademickiej. Pierwsza z nich była poświęcona anonsowanej już wcześniej debacie na temat formy, w jakiej nasze czasopisma mają się ukazywać. Głównie czy pozostać przy ich klasycznej drukowanej postaci czy też zrezygnować całkowicie z takiej formy i rozwijać oraz doskonalić postać elektroniczną. Okazało się, że niektóre z czasopism mające wieloletnią historię od pewnego czasu ukazują się tylko i wyłącznie w takiej właśnie formie. Nie jest tajemnicą, że dużą rolę w podejmowaniu decyzji o rezygnacji z druku czasopisma odgrywają względy ekonomiczne. Jednakże większość osób biorących udział w dyskusji przedstawiała opinie, iż na obecnym etapie rozwoju prasy akademickiej powinny w odpowiedniej proporcji być dostępne obie formy czasopisma, to znaczy drukowana i elektroniczna. Takie stanowisko w imieniu naszej redakcji zaprezentował prof. Wiesław Makarewicz. Jednocześnie uczestnicy dysputy wyrażali zaniepokojenie małym zainteresowaniem w czynnym tworzeniu prasy akademickiej ze strony środowiska studenckiego. Pośród innych sesji organizowanych w kolejnych dniach warto wymienić rozważania dotyczące zagrożenia plagiatem i walkę z tym nagannym zjawiskiem. Wykładową i koordynatorem tej części konferencji był znany „łowca plagiatów” dr hab. Marek Wroński, który obecnie jest profesorem PWSZ w Kaliszu oraz współpracownikiem *Forum Akademickiego*. Warto w tym miejscu przytoczyć tytuł prelekcji, którą przedstawił dr Wroński: *Skandal akademicki, czyli nie ma tego złego, co by uczelni nie wyszło na dobre* (patrz zdjęcie). Po każdym z wykładów wprowadzających odbywały się zajęcia warsztatowe, w trakcie których omawiano praktyczne aspekty referowanych zagadnień. Z innych problemów prezentowanych i dyskutowanych w trakcie konferencji bardzo praktyczne aspekty miały dywagacje dotyczące odpowiedzialności prawnej redaktora naczelnego czasopisma za prezentowane na jego łamach treści. Problematyka ta była omawiana przez grupę prawników z UMCS i oparta na prezentacji autentycznych przypadków zaczerpniętych z ich praktyki sądowej.



Oczywiście nie mogło także zabraknąć problematyki związanej z czystością słowa pisanego i pułapkami, które może w tym względzie stawiać nasz język ojczysty. Poświęcone tej problematyce były także warsztaty zatytułowane: *Kultura języka w praktyce (ortografia, interpunkcja, frazeologia)*. Specjalna sesja poświęcona została zasadom działania oraz praktycznym aspektom działalności Stowarzyszenia Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL. Jest to Stowarzyszenie, które zostało utworzone w roku 1995 przez pracowników polskiej nauki i techniki. Na podstawie decyzji Ministra Kultury z 20 listopada 2003 r. stowarzyszenie KOPIPOL zbiorowo zarządza prawami autorskimi do utworów naukowych i technicznych. Trzeba dodać, że praktycznym aspektem działalności tego stowarzyszenia jest pozyskiwanie i wypłacanie twórcom konkretnych sum wynikających z reprodukcji ich dzieł dokonanej w jakiegokolwiek postaci. Problem ten jest omówiony szerzej w oddzielnym artykule publikowany w tym numerze *Gazety*.

Do tradycji spotkania należy także możliwość bardziej szczegółowego zapoznania się z historią miasta gospodarza. Tak też było również w tym przypadku, ponieważ mieliśmy możliwość zwiedzenia Starego Miasta i to zarówno jego części nadziemnej, jak też podziemnych. Szczególnym akcentem było zwiedzenie Zamku Lubelskiego z bardzo cie-

kawą wystawą poświęconą 700-letniej rocznicy powstania Lublina, do obchodów której miasto właśnie się zbliża. Wieczorem wspólny posiłek zapewnili nam rektorzy kolejnych uczelni. Była to możliwość przedyskutowania wielu spraw w bardziej luźnej atmosferze. Jednocześnie była to dobra okazja do odnowienia starych znajomości bądź też zadziernięcia nowych. Trzeba bowiem wspomnieć, że środowisko osób związanych z tworzeniem prasy akademickiej stanowi swoisty krąg hobbystów, którzy poświęcają swój czas temu zagadnieniu. Wiele z tych osób spotyka się także prywatnie i podtrzymuje trwające od wielu lat znajomości bądź wręcz przyjaźnie. Kończąc te refleksje na temat tegorocznej Konferencji Redaktorów Czasopism Akademickich należy stwierdzić, że pozwoliła ona poszerzyć wiedzę oraz zapoznać zebranych z różnymi pułapkami, które można napotkać angażując się w tworzenie prasy akademickiej. Oczywiście szczególne podziękowania za perfekcyjną organizację tego spotkania należą się całemu komitetowi organizacyjnym z redaktorem Piotrem Kieracińskim na czele. Następne spotkanie odbędzie się w przyszłym roku w Poznaniu.

prof. Bolesław Rutkowski,
redaktor naczelny Gazety AMG

Sprawdź, czy nie należą się Tobie pieniądze!

Stowarzyszenie KOPIPOL zbiorowo zarządza prawami autorskimi

Stowarzyszenie KOPIPOL jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi do utworów naukowych. Zostało utworzone w 1995 r. przez pracowników polskiej nauki i techniki. Na podstawie decyzji Ministra Kultury z 20 listopada 2003 r. stowarzyszenie KOPIPOL zbiorowo zarządza prawami autorskimi do utworów naukowych i technicznych. Stowarzyszeniu KOPIPOL w zbiorowy zarząd swe autorskie prawa majątkowe powierzyło 1661 osób fizycznych (naukowców) oraz 5 osób prawnych (wydawców utworów naukowych). Stowarzyszenie realizuje zadania wynikające z prawa autorskiego (art. 105 ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych). Należy tu wymienić:

- upoważnienie do poboru na rzecz twórców opłaty od producentów i importerów kserokopiarek, skanerów i innych podobnych urządzeń reprograficznych,
- upoważnienie do poboru na rzecz twórców opłaty od posiadaczy urządzeń reprograficznych, którzy prowadzą działalność gospodarczą.

Zainkasowane przez Stowarzyszenie opłaty, w części należnej twórcom utworów naukowych i technicznych, wypłacane są uprawnionym w ramach repartycji indywidualnej. Jej podstawą są cyklicznie prowadzone badania statystyczne struktury kopiowania reprograficznego. W ich



Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi
Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych

wyniku ustalone są wydawnictwa, których publikacje są najczęściej kopiowane. Następnie w oparciu o dane uzyskane z Biblioteki Narodowej ustala się kto publikuje we wspomnianych wydawnictwach, a co za tym idzie kto jest uprawniony do otrzymania środków w ramach repartycji indywidualnej. Szczegółowe informacje na temat zasad wedle których dokonywana jest repartycja dostępne są na stronie internetowej www.kopipol.pl

Każdy twórca może potwierdzić swoje uprawnienie do otrzymania środków w ramach repartycji przy pomocy wyszukiwarki znajdującej się na stronie internetowej Stowarzyszenia KOPIPOL (www.kopipol.pl). Sprawdź czy Tobie też nie należą się pieniądze! Może zachętą będzie informacja, że łączna kwota wypłat zrealizowanych przez Stowarzyszenie KOPIPOL w ramach repartycji, według stanu na dzień 17 października 2017 r. wyniosła ponad 20 mln zł! Kwota ta została wypłacona na rzecz 13 264 indywidualnych autorów dzieł naukowych i technicznych. ■